

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia, Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserții a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșaneibii, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafulul Român“, stia Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli publicati nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 16 Martiu, 1888.

În situațiunea politică a intrat tăcere dela schimbarea împăraților pe tronul Germaniei. S'a trecut la ordinea țilei preste cestiunea bulgară, s'a trecut la ordinea țilei preste punerea în disponibilitate a generalului Boulanger, care voia să joace rolă politică ca militar cu discreditarea republicei franceze. Întreaga Europă privește spre Germania în era cea nouă inaugurată de noul împărat, carele după scirile sosite dela Berlin se luptă bărbătesce contra asprelor loviri, cu cari l'a cercetat soarta.

Se caută adecă cheia acțiunei politice germane, căci și după moartea bătrânului Wihelm Germania joacă rolă de conducere în politica europeană, se caută la considerațiunile, de cari e condus actualul împărat, căci cât pentru primul lui consilieriu, principele de Bismarck, lumea e în curat, și scie, la ce are să se aștepte.

Programa noului împărat — după cum am avut ocaziune să o caracterisăm din proclamațiunea lui cătră poporul german, este pacea în cele din afară, și toată lumea dă credemnt împăratului Germaniei, căci un om atât de cercat ca actualul împărat al Germaniei, un om, care e cu un picior în groapă, și cu fiori privește în viitoriu, căci nu scie, când i-se va stinge firul vieții, un asemenea om nu este dispus spre aventurii, nu este dispus spre experimente, dela cari se atârne fericirea poporului lui. O a spus o însuși în proclamațiunea sa, că dorința după cuceriri nu-l va răpi la acte, cari ar compromite prestigiul imperiului, și ar pune în pericol pacea europeană.

După judecata omenească este așadară asigurată pacea europeană, și cestiunea bulgară, dacă va fi dat se ajungă la vre-o soluțiune, o va ajunge fără a pune în flacări întreaga Europă.

Sub aceste considerațiuni este a se judeca noua fasă, în care se crede, că a intrat cestiunea bulgară din momentul, când la insistările Rusiei guvernul din Constantinopole a notificat celui din Sofia, că sultanul consideră de nelegală urcarea pe tron a principelui de Coburg. Pasul întreprins de Rusia nu are nici un rezultat practic, căci după scirile sosite din Sofia, guvernul domnului Stambulof a luat hotărîrea, să nu răspundă la notificarea făcută din partea guvernului otoman.

Cestiunea bulgară nu devenia mai acută nici în cazul, când guvernul bulgar intimidat, părăsia pe principe și acesta la rëndul seu părăsia Bulgaria, căci Rusia nu a făcut propozițiuni pozitive pentru cazul, de care vorbim aici, și tocmai aceasta es-

plică lucrul, pentru ce monarhia noastră, Englitera și Italia nu s'a alăturat represitanților guvernului german și frances, cari au spginit propozițiunile rusesci pentru decretarea de acilegal a îndeplinirii tronului bulgar.

Situațiunea este deci nesclmbată, și de aici se esplică tăcerea cea adencă, care cuprins toate sferile politice din statele europen dela suirea pe tron a împăratului Frideric. Germaia este legată prin alianță cu monarhia noastră și cu Italia. Armata acestor puteri aliate formează formidabilă talangă și Rusia în fața ei nu ușor se va decide a aplica forță în resolvirea cestiunei bulgare, unde monarhia noastră este atât de interată.

Așa stă acuma, și ce va duce viitoriul, se o scim, nu ne este dat.

Revista politică.

Întru nimic nu s'a schimbat cestiunea orientală, de când cu notificarea oficială a Porții. Interesant este, că oficiosul rus „Nord“, cre discută cu multă diplomație cestiunea orientală într'un număr mai recent nici n'a amintit-o. Foiledin Petersburg însă continuă discutiunea și accentuază, că dela moartea împăratului german, cestiunea orientală a apucat cu totul pe o altă ogașie. Principe Bismarck — scriu ele — nu va mai dispune singr de politica germană în afacerile bulgare, el rebue acum să ție cont și de voința împăratului Frideric. „Novoje Wrenja“ susține, că în Viena predominesce credința, cumcă lucrarea comună a acestor doi bărbați va constringe pe cabinetul german d'a influința cu totul într'o altă direcțiune. Aceasta va provoca o împintinare în cestiunea bulgară, căci e foarte posibil, ca Berlinul să influințee asupra Italiei, ba chiar și asupra Engliteriei în istfel de mod, încât ele să și schimbe cu totul ținta de până acum față cu principele Ferdinand. Mai înainte însă d'a se pune în curgere afacerile bulgare, trebuie să se clarifice referințele deoparte, între Austro Ungaria și Germania și între Germania și Rusia, de altă parte, referințele ce le-a provocat schimbarea, ce s'a făcut pe tronul german.

În cestiunea aceasta i s'a scris mai dăunădile foaiei „N. Fr. P.“, că depeșa narelui vizir, adresată guvernului din Sofia nu este lecăt o repetire a depeșei dela 22 August, anul trecut. Poarta n'are nici un interes d'a schimba ordinea actuală a lucrurilor din Bulgaria, cu toate că pentru Rusia nutresce o mare fidelitate și câtă vreme guvernul bulgar va fi

în stare să manțină ordinea și liniscea în principat, n'are nimenea să se aștepte din partea Porții la vr'o stăruiță. În atitudinea puterilor încă nu s'a făcut nici o schimbare și cei din Viena așteaptă evenimentele cu mai multă linisce și încredere ca până acum, și luând în considerare declararea Rusiei, că nu va interveni cu forță armată, nici nu se gândesc deocamdată, că lucrurile s'ar schimba și că s'ar nasce conflicte, cari ar putea provoca războiul.

Scirile din Francia anunță, că curtea de apel a eliberat pe Wilson și pe ceilalți improcusauți. Boulanger a fost ales deputat în mai multe departamente. Consiliul de cercetare a tras pe generalul la răspundere. Interogatoriul ținu 40 de minute. Sentința însă nu s'a publicat, până ce consiliul ceru și părerea președintelui Carnot, în aceasta privință. În urma decretului președintelui Boulanger s'a pensionat. Orleanistul Ed. Hervé și cu partisanii lui a esmis un manifest, în care se dice între altele: Încă de pe acum se întreabă, cum se va constitui regimul de mâne. Eu și ai mei voim monarhie. Cestiunea de a reforma regimul va pătrunde în întreagă Francia. Dacă cetățenii sunt acum convinși de apunerea republicei, trebuie să și pună întrebarea ce va fi mai favorabil: monarhia, anarchia ori dictatura?!

În Spania se lucră la organizațiunea armatei. Ministrul de războiu Cassola a prezentat un proiect, care țintesce într'acolo, ca poporul spaniol în cazul unui războiu să aibă la dispoziție o armată de 400,000, bine organizată și gata de luptă. Toți puși spanioli cu 20 de ani întră în serviciu și rămân în peninsula 12, ear în colonii 8 ani. Reserțiții să se poată chema în tot momentul la arme.

Tot manopere electorale.

„O scenă ne mai pomenită în bisericile creștine a avut loc în biserica gr. or. din cetate — s'a publicat decretul metropolitului Miron de suspendarea protopopului Simeon Popescu“ — dice „Tribuna“ în Nr. seu 60, de Marti.

Dar unde să se publice circularele archieresci cari privesc pe crestini, dacă nu în biserică? Doară cu toba ar pofti „Tribuna“ să se aducă dispozițiunile archiereului la cunoscința creștinilor? sau prin „anonsuri“ prin „Tribuna“ și pe păreți? sau se rămână „sub obroc“, dacă ele ating pe vr'un tribunist?

„O indignitațiune mare — dice mai departe — a cuprins și măhnit pe toți oamenii, al căror sentiment de umanitate încă nu s'a tocit cu desăvârșire, când

FOIȚA.

Predică la ziua de anul nou 1888, când s'a serbat centenarul bisericii greco-orientale din Brețcu (Bereczk.)

(Urmare.)

Mari erau greutățile credincioșilor nostri după anul 1700, căci erau ademniți în tot felul a și lăsa legea strămoșească și a trece la unire, și pentru ca aceasta să fie și mai ușor, nici nu le ertat a și zidi biserici până când prevedința Dumneșească nu a trimis pe unsul sau pe preaințeleptul, bunul, blândul și de toți dreptii iubitul împărat Iosif II, carele s'a îndurat prea grațios a da edictul de toleranță, prin carele ni se dă și noave voie de a ne putea face biserici. De grația acestui luceafăr al preastrălucitei noastre Case domnitoare se tolosiră și prea demnii nostri strămoși și se apucară și și ridicară aceasta sântă casă, în carea în decurs de 100 de ani s'a înălțat la tronul celui de sus rugăciunile, cererile și mulțămirile credincioșilor acestei parochii. La acest lucru ostenicios și împreunat cu mari spese fură îmbărbătați strămoșii nostri și de episcopul de atunci Gedeon Nichitici, carele a fost un adevărat părinte și un disciplină-

toriul al clerului de atunci, după cum se poate vedea din regularitatea protocoalelor de pe acel timp.

De bunătatea acestor 2 suflete bune se folosiră creștinii de atunci și se apucară strămoșii nostri, cari erau însetați de rivna casei lui Dumneșeu și și zidiră această biserică, asupra căreia ochii Domnului au fost deschiși și urechile lui ascultătoare spre rugăciunile credincioșilor, căci ei isprăviră lucrul început. Numele celor cari au ajutat la afacerea bisericii cu bani, numiți pe atunci nemțesci-unguresci sunt aceștia: Constantin Dimian 1036 fl.; Stoian Dimian 507 fl.; Drăgan Dimian 492 fl.; Voica răpos. Radu Stanciu 605 fl.; Stanca rēp. Dumitru Cianga 708 fl.; Radu Ciurea cel bătrân 267 fl.; Pavel Ciurea bătr. 258 fl.; Ioan Grosu 229 fl.; Radu Stanciu jun. 199 fl.; Florea Ciurea 177 fl.; Rēpos. Vasile Coltofean cu Neacsa soția lui 144 fl.; și a mai adus dela Bastoneasa din Bogdănesci 60 fl.; Oprea Ciurea 102 fl.; Stoica Dimian 99 fl.; Stanca Cotigoe 51 fl.; Mihai Fenichi 90 fl.; Rēp. Pavel Irimia 60 fl.; Stroe Cianga cu mumăsa 54 fl.; Micu Renție 48 fl.; Ioan Dimian sin Drăgan 45 fl.; Ioan Zărnescu 43 fl.; Vasile Puzdrea 27 fl.; Teodor Papuc 60 fl.; Ioan Dimian sin Constantin 43 fl.; Stanciu Stanciu 30 fl.; Ioan Popoviciu dascălul 27 fl.; Radu Teacă jun. 27 fl.; Ioan Dringău 25 fl.; Ioan Ciupală 27 fl.; Petcu Tăras 30 fl.; Dumitru Ciurea 31 fl.; Drăgan Dimian jun. 22 fl.; Radu Ciurea jun.

12 fl.; Manea Tecușan 12 fl.; Vlad Ciurea 12 fl.; Ioan Cianga 12 fl.; Constantin Gociman 12 fl.; Micu Renția jun. 12 fl.; Bucur Renția 12 fl.; Stan Hutea 12 fl.; Ioan Stoicheci 16 fl. După aceștia au mai ajutat mai mulți inși dela 6 nemțesci în jos după cum se pot vedea în protocol. Cunosce de pe fețele D-voastre că a-ți simțit o mângăere, când s'a cetit numele strămoșilor D-voastre cu amintirea săvârșirii acestei fapte bune.

Ce privesc speșele cu biserica acelea sunt: Zidul bisericii 3820 fl.; zugrăveala 1832 fl.; pardositul 222 fl. S'a mai spesat capitalul bisericii vechi în sumă de 488 fl. La sântirea bisericii 48 fl. Cu totul 6410 fl. nemțesci-unguresci, necomputându-se lucrul prestat.

Ca preoți slujitori a avut biserica pe următorii: Toma Popoviciu, carele a fost preot, pe când s'a zidit biserica. Mult se vede, că a ostenit acest evlavios părinte; al doilea a fost fiul seu tot Toma, numit și Tomovici, când a murit ambii nu se poate scii, lipsind protocoalele din anii 1806—1812. Deodată ved că este preot George Baciu, venit din Kézdi-Mărtănuș, care la 1818 s'a dus la Poiana-Sărată. La 1817 s'a mai preoțit Petru Baciu, carele s'a mai numit și Popoviciu și la urmă Pop, cu un an mai târziu adecă la 1818 s'a mai preoțit Ioan Popoviciu, tatăl cantorelui nostru de astăzi Macsim Popescu. La 1836 s'a preoțit Spiridon Dimian moșul meu. La

au vădut, că dl I. Hannia, dl Cosma și familia, dl Bădilă, dl Dr. Moga și familia, dl Ioan Popescu și familia, dl Voilean și familia etc. au asistat cu o satisfacțiune, care nu voim a-o califica la „răstignirea“ protopopului Popescu.

Va se dică, tribunistii se indignază, dacă într-o zi frumoasă de primăvară creștinii se duc la biserică.

Dar în ce s'a manifestat „satisfacțiunea“ celor apostrofați? În aceea doară, că după terminarea serviciului divin au mers și ei ca alții de au luat anafora din mâna preotului care a celebrat? sau doară în aceea, că n'au lăcrimat auzind cuprinsul circulariului publicat.

Dar n'au lăcrimat nici d nii archimandrit Popea, Boiu, Dr. Crișian, căpit. Stezar, Cunțan, Ciora, nici doamnele Cristea, Pipos etc etc., cari tocmai așa au asistat la aceea „răstignire“ ca cei apostrofați de „Tribuna“ și pentru aceasta nu s'a indignat inima „netocită“ a „Tribunei.“

Noi cam auzisem, că dl S. Popescu în vanitatea sa susține, că fisiognomia sa seamănă cu a lui Christos, după cum l'a zugrăvit Munkácsy, dar la atâta tot nu ne așteptam, ca chiar și cercatul sau martiriu, să se glorifice de „răstignire“ ca a lui Christos.

Mai află cu cale apoi „Tribuna“ a improspeta procesul de presă, ce l'a avut dl I. Hannia cu parochiul Ioachim Muntean din Gurariului, pentru că acela îl calomniase în diarul nostru, insinuându-i administrația incorectă a unui fond bisericesc, subtrăgând, „că juriul pe acusatul de atunci l'a achitat,“ dară n'are simțul de dreptate a mai adauge și impregiurarea, că Ioachim Muntean pe cale civilă în toate instanțele a pierdut procesul de desdaunare, ce pentru seducerea juriului, îl insinuase la pertractarea procesului de presă. nici satisfacțiunea publică, ce în absența dlui Hannia i-o a dat tot publicul, care a participat la săntirea bisericeii din Gurariului, zidită din acel fond, creat și administrat de dl Hannia, un act la carele a asistat și scriitorul acelei insinuări. Lucrul de tot urit acesta!

La celelalte, se nu ne exprimăm mai aspru — inexactități și calumnii, ce sub alți titli se publică în același număr, în numărul de ieri, și se vor publica în viitoriu*) din incidental suspendării dlui S. Popescu, vom reveni de altădată, acuma constatăm numai, că svêrcolirile, ce i-au apucat pe „tribunisti“ din acest incident seamănă mult cu jocul țiparilor, când arunci sare pe ei.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Onorată Redacțiune! Într'unul din numerii precedenți s'a publicat în foaia d-voastră circulariul consistoriului archidieceșan, în care se instruează preoții, cum au să facă fasiunile de lipsă pentru statorirea ecuivalentului după legea nouă, art. XLV din 1887.

Față cu acel circulariu e de lipsă a atrage atențiunea respectivilor încă la două impregiurări:

1. Casele parochiale, cari servesc de locuință pentru preot ori învățătoriu, întocmai ca și bisericile și scoalele, nefiind supuse dărei, nu se țin nici de obiectele, după care e de a se plăti ecuivalent. Se vede aceasta apriat din §-ul 2, litera a) h) i) al. articolului de lege XXII din 1868, care spune, că aceste nu sunt obiecte de dare, și din §-ul 25 lit.

*) A se vedea comunicatul „Mai nou“ la finea paginei următoare.

1849 Ioan Băloiu, tot în 1849 Octobrie, Spiridon Dimian tatăl meu și actualul paroch protopresbiter. La 1850 Alece Verzea. La 1874 Dumitru Coltofean și eu, cel care ve vorbesc acum. Deci vedem, că în decursul acestui secol servesc în parochie 10 preoți, încât pe un preot se vine un timp numai de 10 ani, ceea ce nu prea arată a fi fost stabilitate, fiind multe frecări și pisme, cari au și avut urmări rele, căci puterile s'au împărțit și nu au putut arăta înaintea prea mare. Cercetând protocoalele parochiei am aflat că neamurile următoare aședate de mine în rând alfabetic parte s'au stins, parte s'au dus cu totul din parochie. Așa familiile Andreiu, Andronache, Ancheniă, Albu, Antimir, Adam, Buian, Boc, Burducea, Buzea, Bădilă, Buleț, Bobeș, Balan, Bălcănu, Bragă, Birău, Breșcanu, Bratu, Boer, Bohălțean, Biriș, Birovoiu, Burulea, Bitir, Brașovean, Barbărașă, Baștea, Ciocănea, Cașinean, Ciobotar, Călțaru, Comăneci, Crăciun, Ciobotă, Cotleanu, Codian, Cotigă, Curta, Colceag, Cucută, Cărbunariu, Cărlan, Corneci, Căciuloiu, Circov, Chelar, Carapeț, Curcă, Ciupală, Ciocan, Chițu Căciulă, Dan, Domnescu, Diamandi, Dirstaru, Dragomir, Duriacă, Dringă, Durbacă, Dima, Dumitrașcu, Fulga, Fasole, Fuiorea, Fântânariu, Falcă, Grecu, Gășvan, Ghianțu, Holban, Huia, Hârjan, Hulpoi, Hârseanu, Juga, Lazar, Mocanu, Mărcășan, Măciucă, Manole, Mircea, Moșoiu, Morar, Murea, Măriaș, Muntean, Năpar, Neagu, Negoescu, Negură

a) din articolul de lege XXIII din 1868 și din §-ul 5 al articolului de lege XLV din 1887, cari dispun toate, că numai după obiectele supuse dărei e a se plăti ecuivalent. Așar pasagiul circulariului, care spune, se se alătore estate despre venitul caselor parochiale, se poate așa numai la casele parochiale, cari nu servesc de locuință preotului, sau sunt așa de mari, cât o parte dată în chirie.

2. E bine de ae observa, că legea (articolul de lege XVI din 1887) numai pe aceia îi absolvă dela plățirea oriărei competențe, a căror venit total nu se urcă preă 400 fl., așa dar nu numai venitul din sesiune (pțiune canonică,) ci și cel din stolă e de a se lua în calcul, trebuie dar să arete, — cine crede a fi îndrățit a pretind aceasta, — resp. se dovedească, că toatvenitele sale din sesie și stolă nu se urcă la 400 fl., re ce scop poate sprigini afirmațiunea sa în privin stolei cu extracte din matricule pe un timp de 10 ani, cu documentarea numărului sufletelor și alte atestate oficioase. G.

Geoagiu, 5 Martiu, 1888.

(Incheiere.)

În astfelu de impregiurări își poate închipui ori și cine, ce necas rebue să sufere învățătoriu și cu încassarea salaului, care și în impregiurări mai favorabile se încesează cu foarte mari necasuri

Prin frecuentare neregulată a scoalei de cătră scolari, învățătoriu adese devine ceea ce numai învățătoriu nu trebu să devină: leneș.

Cei mai mulți prinți numai de frica pedepsei își trimit pruncii la coală. Cu astfelu de scolari nu poți face nici un rogres, fiind-că abia la 3—4 zile îi vești în coală. La astfelu de scolari de a-i propune o prelegere a 4—5 zile după o altă, tot s'ar mai afla scolari, āroră ar trebui să li-o mai predai din nou.

În astfelu de impregiurări, învățătoriu dacă voesce să iasă la cev rezultat, trebuie să fie odată cu ziua în coală și ānă apune soarele, ca astfelu să poată percurge mterialul prescriș, care la nici un cas nu poate se șmână nepercurs.

Învățătoriu conciu de chemarea sa, nu se mărginescă a ținē pelegeri numai în oarele pre scrise. Altmintrelea a scoalele sătesci nici că se poate practisa așa cva, fiind-că până la 10—11 oare nu se adună tot copii la coală.

Și acest rēu obzeiu numai cu mari necasuri îl poate învățătoriu desrădăcina dela poporul nostru; fiind că poporu nostru nu scie apreția și folosul timpului cel scump pentru a se interesa și ocupa cât mai serios de creșterea filor sei.

Un obstacol, prete care numai cu mari jertfe poate să treacă învățătoriu de pe la sate, și care pot să dic cu drept cuvēt, că se află la partea cea mai mare dela scoalele sătesci este lipsa de cărți școlare.

La începutul anului școlastic învățătoriu, ca cel mai competent vede lipsa cea mare de cărți în coală și pentru ca să poată ajunge la ceva rezultat cu scolarii, scoate din salariul seu vre o 10—20 fl., sau împrumută pe interese dela vr'un sfârniariu, fiind că din salariul seu scos prin reparțiție nu se prea întâlnește odată cu câte 10—20 fl., face dic, ce face și trimete după cărți. Sosind cărțile la coală vre-o 2; scolari cumpără cărți dela învățătoriu; vre-o 2—3 vin cu părinții lor, cari primind cărți pentru copii lor umblă să se oblige că preste 4—5 zile le vor plăti omenesce.

Dacă vr'un scolariu în urma provocări învățătoriu, cere dela tatăl seu ca să-i plătească car-

tea, aude drept răspuns: mai aștepte și învățătoriu, că doar nu-i sunt datoriu cu o sută de zloți, apoi pentru 20—30 cruceri nu fug eu din sat.

Sosesce alt an școlastic, lipsa de cărți eară se simte, deși nu în așa măsură ca în anul trecut, dar totuși lipsa e inevitabilă. Învățătoriu ca om șercac cum de regulă sunt toți învățători, nu mai repetează ceea ce a făcut în anul trecut: ca adecă să cumpere cărți scumpe și să le împartă de pomană.

Cei mai mulți părinți nu-și trimit copii la coală din cauza lipsei de cărți, fiind că unii părinți pretind dela fii lor ca să le arete sau să și dea seama chiar și despre ziua dintăiu, că de unde și până unde au învățat, ca astfelu să scie, că se mai re'ntează să-și mai lase copii, ca să și piardă timpul pe la coală.

Sunt mulți părinți cu copii, cari ca se nu treacă eară și ca să nu poată dice nimenea că ei nu ș'au trimis copii la coală, umblă colindând prin sat până dau de câte o carte, pre carea cumpărându o își trimit copii cu ea la coală. Pe bietul copil dacă l'ai silii să învețe din o așa carte, își fuge de coală ca de o nălucă, fiind-că acel abcdar, pe lângă că i de autori vechi și nu de un autor cu celelalte din coală, îi mai lipsesc și vre-o 4—6 foi dela început.

Din astfelu de abcdare intunecate nepotēnd elevul învăța, e vina învățătoriu pre care îl și invinovătesc, că nu are în vedere pe toți scolarii depotrivă.

Elevul vedēnd, că nu poate înainta cu cartea ce a lăpădat-o alții de rea, se disgustă așa de tare de coală, încât își ea refugiul la diferite minciuni, numai ca se scape de coală. Intre cele multe spune cătră tatăl seu: că învățătoriu nu șede cu ei în coală, că-l bat alți scolari, că învățătoriu nu-l învață pe carte etc. etc.

Tatăl seu „înțelept“ ca și copilul, nesciind ce-i cauza, crede minciunile copilului și mâniindu se pe învățătoriu, face pe voia copilului seu; ear copilului îi pare bine, că a scăpat să nu-l mai necăjască cu coală.

Sunt însă unii părinți așa de încăpăținați, încât ori din rea voință, ori din nepricepere, nu află de consult, ca la cumpărarea cărților școlare să ceară sfat dela învățătoriu. Astfel de oameni mergēnd la oraș, întrebă prin toate prăvăliile și apotecele după carte pe seama copilului seu. Neguțetoriul ca să și vindă marfa îi recomandă, și el cumpără pentru copilul seu o carte, carea dacă nu-i unguerească apoi sigur e vrednică să pachetezi piperiu și tămăie în ea.

Toată vina, că școlariilor le lipsesc cărțile și alte aparate și mijloace de învățământ cade asupra comitetelor parochiale, dintre cari partea cea mai mare nu și pricep chemarea față de coală*), ele, comitetele parochiale nu numai că nu se îngrijesc ca școlarii să fie provēduți cu cărți, ci în multe locuri comitetul ar fi bucuros, dacă n'ar fi nici coală.

Nu dic, că nu se vor afla în comitetele parochiale și oameni cu tragere de inimă cătră coală, cari bucuros ar jertfi dela biserică pentru vre-o câteva cărți și pentru alte mijloace de învățământ, însă fondurile bisericilor noastre în genere sunt așa de mici, încât modestele venituri în multe locuri nu pot acoperi speșele cele multe.

Un rēu, ce numai comitetelor parochiale se poate atribui și care pe lângă că decurge în detrimentul învățătoriu, mai decurge și indetrimental națiunei e, că în multe comune se tot practesează vechiul obicei de a plăti pe învățător din un anu-

*) Sufletul comitetului parochial trebuie să fie parochul. Red.

Negustor, Oncișor, Pișoiu, Popa, Părgar, Pălușan, Penciu, Puntea, Pustea, Pirlea, Prejmerean, Pirlogea, Preș, Prăsnilă, Pestițu, Prejoiu, Pantazi, Petroviciu, Puzdrea, Păpuc, Prelungă, Panțu, Roșca, Rucărean, Secelean, Sfetu, Sticlar, Stafovean, Scrisu, Susean, Sighinaș, Sochori, Schiopu, Stricăchieri, Secetă, Têrbănu, Teslea, Tohănean, Tătoiu, Ticuș, Tulucă, Tuțuian, Țirca, Urzică, Vighiciu, Văpsitor, Vlad, Verzea, Zmêd, Zlătar.

Nici odată în viața noastră nu avem prilej mai bun ca să ne tragem bine seama de lucrările noastre ca în ziua de astăzi, căci astăzi suntem ca și călătoriu acela, carele pornind în călătoriă depărtată și necunoscută vede din depărtare, că la un loc de departe înainte s'ar atinge cerul de pământ și că de acolo mai departe nu va mai putea străbate fiind acolo marginea pământului. Învăpăiat însă de pofta călătoriei, silesce, trece păraș, sue dealuri și ajunge în vârful acela unde i se părea, că mai departe nu va mai putea străbate, — dara deodată tocmai ajuns în vârful i se deschide o altă lume nouă și vede înaintea lui earăși altă lume necunoscută, tocmai ca și mai nainte și numai vederea lui, adecă slăbiciunea ochilor lui îl înșală de nu poate vedea cum se cade, căci cerul cu pământul nicăiri nu se împreună, nu se atinge spre a ne închide calea, drumul nostru. Astfelu suntem și noi cu parochia noastră, am trecut 1,10,50,100 de ani. Am dat preste multe întemplări, și bune

și rele, — și încă cine scie, încă câte ne mai așteaptă?! Întemplările totdeuna le scim pe cele mai de aproape mai bine, căci se sêvêresc așa dicēnd înaintea ochilor nostri, de aceea le și scim mai mulți, — dară cu cât sunt mai îndepărtate, cu atât le scim mai puțin. Dară precum călătoriu void să și facă drumul cunoscut să nu-l uite, ci să-l țină minte, ba chiar să-l facă cunoscut și altora, dacă și va face însemnări despre călătoriă sa, tocmai așa putem face și noi ca toată starea noastră de acum să o facem cunoscută următorilor nostri pentru alte sute de ani înainte, pentru ca următorii nostri în zile de intristare să-și afle esemple de îmbărbătare, că nu numai ei sufer, ci și noi, moșii și strămoșii lor am suferit, eară în zilele lor de bucurie ca să scie să întrebuițeze timpul bine, căci vor urma și zile grele, când vor avea lipsă de prisosul timpurilor îmbelșugate. (Va urma.)

*) (Sărăciă și lipsă de lucru în Muntenegru.) O parte mare dintre muntenegreni, neavēnd de lucru, au sărăcit într'atâta, încât principele Nicolae, s'a vădut silit ale procura de lucru, ca să nu peară de foame. Principele a dat ordin ca să se facă dela Vir până la Antiveri, un drum unde oamenii lipsiți se afle de lucru.

mit didactru, pe care au să l plătească numai acei prunci, cari au frecventat scoala și care consistă sau din o feldelă de bucate, sau 1 fl.

Sunt multe, grele și nenumărate necasurile, ce are să le întimpine un învățătoriu în decursul activității sale învățatoresci. Ca acelea însă să fie ușoare și puține: ba chiar să fie așa de neînsemnate în cât, să nu pună samă pe ele, depinde în multe locuri dela ținuta învățătorului față de impregiurările și oamenii, cu cari are de a face.

Dacă învățătorul și face datorința amăsurat chemări sale învățatoresci, convingând atât pe superiorii săi cât și pe cei din clasa cea mai inferioară despre linele, ce-l are la inimă pentru ferici reamului seu, nimenia nu-i va putea arunca spuză în ochi, umblând să-i creeze o situațiune critică, căci iubirea și încrederea celor ce știu apreția necasurile și lupta cea dreaptă a învățătorului, vor fi tot atâtea arme și argumente spre a putea combate pe cei cari ar cuteza a lucra în detrimentul scoalei.

Cu armele dreptății și rezoluțiune luptând învățătoriu printre furtunoasele valuri, ce are să le întâmpine pe câmpul activității sale, în urmă totuși au să fie ostenelele sale incununate cu cununii de lauri.

I. B.

Varietăți.

* (Chirotoniri.) Dl George Tișca, ales paroch în Moiecul superior, protopresb. Branului, și dl Ioan Muntean, ales paroch în Gârbova de sus, protopresb. Alba-Iulia, s'au hirotonit întru presbiteri.

* (Majestatea Sa împărăteasa în Londra.) Majestatea Sa împărăteasa noastră Elisabeta și archiducesa Valeria, de present se află în Londra. Aici Majestatea Sa a primit numeroase vizite din partea membrilor casei domnitoare din Anglia, dela prințul de Wales, dela archiducele de Cambridge, și dela alte persoane distinse. În toate zilele Maj. Sa cercetează ceea ce Londra are mai frumos în interiorul ei. În deosebi muzeul britic și catedrala sfântului Pavel, se dice, că au făcut o impresiune adencă asupra Majestății Sale.

* (Noul inspector general de infanterie.) Alteța Sa principele de coroană Rudolf pentru îndeplinirea agendelor sale ca atare este ajutat de un birou, constătoriu din un colonel, doi căpitani și un servitoriu. Emolumentele împreunate cu postul unui inspector general de infanterie se urcă pe an la suma de 14.000 fl. Prelângă această sumă mai obține un inspector general de infanterie și un pașal de călătorie, fiind împreunat postul unui inspector general cu călătorii estinse într'o parte și într'alta.

* (Foc.) Marți noaptea pe la 11 oare în comuna Sadu s'a escat un foc teribil, care nu mai puțin decât vre o 50—60 familii a lăsat fără adăpost. Intre cei arși se află și parochul nostru I. Popoviciu. Până acum nu se scie cum s'a escat focul. Nu se scie nici câți au fost asigurați. Sigur foarte puțini, sau poate nici unul.

* (Cancelariul Bismarck soldat de 50 de ani.) În zilele acestea s'a împlinit 50 de ani, de când a fost jurat cancelariul ca soldat în garda imperială, dar nu și-a serbat iubileul, deși a fi 50 de ani în vre un oficiu, nu e chiar lucru de toate zilele. La aceasta „Egyetértés“ observă: se fi fost în Ungaria 10 ani bacter (vigil la calea ferată) sigur, că iubila.

* (Mișcări științifice în Brasilia.) Observatorul meteorologic din Brasilia, a luat o hotărâre de foarte mare importanță pentru studiul meteorologic. Hotărârea aceasta este, ca să se elaboreze un dicționar meteorologic universal, adecă un dicționar, care să cuprindă toate datele climatologice de pe suprafața pământului. Cu lucrarea dicționarului s'a însărcinat directorul acelu observator, care, după cum se spune, s'a adresat și la institutul meteorologic din România, ca să i pună la dispozițiune datele lui meteorologice din țară.

* (Prințul de coroană din Grecia Constandin.) După cum scrie „Magdb. Ztg.“ a cerut mâna ficei celei mai tinere a împăratului Germaniei, Frideric. Viitorul moscenitor al tronului din Grecia, Constandin, abia are vârsta de 20 ani, ear fica cea mai tineră a împăratului germane în vârsta de 18 ani. Părinții tinerii principese se dice, că consimt cu cererea prințului Constandin.

* Din Murăș Oșorheiu ni se scrie cu datul de 23 Martiu: Luni, Marți și Mercuri s'a ținut în M. Oșorheiu tég de vite, ce fost foarte tare cercetat; s'au vândut 1518 vite cornute, 323 cai și s'au dat 149 ședuli pentru porci. Prețul vitelor vândute a fost de tot mic, un semn invederat al lipsei de bani. Ziua tégului de Joi a fost bine cercetată, oamenii au venit mulți, fiind timpul frumos și căile uscate, dar lipsa mare de bani s'a simțit și în aceasta zi. Numai jidovi au ați bani și se îmbogățesc vedând cu ochii; ei au cumpărat și cumpără și în orașul acesta casele cele mai frumoase.

Alaltă seară după 9 oare a izbucnit aici un foc mare în strada principală „Szentkirály“ în o fabrică de săpun, și focul alimentat de un vânt mare, ce bătea spre nord a prefăcut în cenușă fabrica și toate edificiile din curte precum și alte 2 case în acăr curți s'au aflat magazine de lemne de lucru. Pompierii s'au făcut datorința bine; de asemenea cu multă energie au lucrat la localizarea focului soldații din armata comună și cea teritorială, cari se află staționați aici. Numai în chipul acesta s'a putut evita un incendiu teribil, ca și cel din anul 1876. Asigurată au fost numai fabrica de săpun și una dintre casele distruse de foc.

E un lucru de dorit, ba chiar o necesitate împărativă, ca preoții nostri să indemne comunele bisericesci a și asigura sf. biserici și scoalele, unde ele nu sunt încă asigurate, a indemna și pe poporeni a și asigura cel puțin casele, căci focul e ca moartea, un moment nefericit și ai rămas pe strade.

* (Rezultatul negocierilor Vaticanului cu Rusia.) Negocierilor Vaticanului cu Rusia sunt aproape finite. Resultatul lor însă nu corăspunde așteptărilor scaunului papal. Numirea episcopilor și preoților romano-catolici a ramas, ca și până aci, în mâinile guvernului. Preste tot concordatul de față puțin se deosebesce de cel din 1883. În cea ce privesc căsătoriile micste și folosirea limbii rusesci în afacerile bisericesci până acum nu s'a desbătut, se crede însă, că și în aceste două cestiuni se va putea stabili o bună înțelegere.

* (Testamentul împăratului Wilhelm), după cum scrie „National Ztg.“ s'a deschis. El poartă datul de prin anii 70. Testamentul în părțile sale prime eschide ideile politice, referitoare la timpul mai nou. În ceace privesc averea lăsată de împăratul Wilhelm, se dice, că aceea se urcă la suma de preste 48 milioane, de unde se vede marea economie a răposatului împărat.

* (Esposițiune universală în Constantinopol.) De present în Constantinopol se studiază cestiunea organizării unei esposițiuni universale în capitala împăriului otoman. Scopul mai de aproape al acestei esposițiuni este, ca visitorii ei din orient să facă cunoscința cu produsele industriei din occidentul Europei, ear visitorii ei din Europa să cunoască frumșea industriei din orient, începând dela marea neagră până la Persia.

Bibliografie.

„Analele fundațiunii lui Gozdu.“ Au eșit de sub tipar din Analele fundațiunii lui Gozdu și fasciculul VII pro 1886 și VIII pro 1887, precum și un fasciculul suplimentar la fasciculul IV și V.

Fie-care fascicul separat costă 50 cr, ear colecțiunea întreagă dela I până la VIII dimpreună cu suplimentul la fasciculul IV și V și cu portretul fundatorului se vinde cu prețul de jumătate.

Tomul I, ce cuprinde anii dela 1870 până la 1883, în legătură de lucs costă 2 fl. 50 cr.

Cei ce doresc a-și procura numitele fascicule din Analele fundațiunii lui Gozdu sau chiar colecțiunea întreagă au a se adresa deadreptul la cancelaria fundațiunii lui Gozdu (Budapesta, Király utca 13), la cancelaria consistorului metropolitan și la cancelariile consistoarelor diecesane.

— „Lumina pentru toți“, revistă pedagogică, București, Cuprinsul N. rului 9 e: Către abonații noștri. Sentințe pedagogice. — Familia și scoala. — Cerșitoarea. — Cum învață Gertruda copii sei? — Transformismul. — Studii asupra literaturii populare. — Un sistem românesc de învățământ. — La România ilustrată. — Intrunirile învățătorilor din Ilfov. — Curier literar pedagogic. — Schițe din istoria pedagogiei. — Un luceafăr eclipsat. — România jună din Viena — Necrolog — Literatura de spirit. — Corespondența.

„Biserica ortodocsă română“, revistă eclesiastică, București, Nr. 11 cuprinde: Mărturisirea de credință a bisericeii africane. — Cuvântarea I. P. S. Metropolitanului primat. — Iubileul de 25 ani al archieriei P. S. Melchisedec. — Un discurs pentru înmormântare. — Sărbătoarea dela Izlaz. — Sânta scriptură. — Învățăturile pastorale. — Cuvânt, rostit la săntirea bisericeii. — Predică. — Cuvântare. — Profetiile mesianice. — Cronică bisericescă.

Mai nou.

Celor ce au predilecțiune pentru noutățile zilnice, le servim la acest loc cu o noutate într'adevăr interesantă. O aflăram și noi chiar în momentul din urmă, ce e drept, nu fără a ne fi acceptat la ea. Nu mai puțin ca trei articoli și preste ei o notiță „cronică“ ne aduce „Tribuna“ de ați, toți și toate pentru Dumineca viitoare, când au să se facă alegerile deputaților mireni pentru sinodul archidiecesan. Tribuniștii par'că și presimțesc perirea totală provocată de ei înșiși, când ca

desperați se mai încearcă odată a îmbeta publicul cu apă rece, apelând la „românii preste tot“ și la „cei gr. or. cu deosebire“, ca să le vină într'ajutoriu în contra „mamelucilor“ (sic!) pentru că perind ei, pere și „autonomia bisericescă“ respective „biserica autonomă“. — Apoi ce și mai trebuie ție bunule public archidiecesan, care nu mai scii, cum să recunosc strădaniile tribuniștilor ortodocsi pentru a instala în archidiecesă o perfectă anarhie în favorul speculelor lor? Fie-vă fraților! milă de ei, și dați-le pace să aibă satisfacțiune în adevărul, că ei sciu și minți și sbera.

Mulțămita publică.

Este un adevăr constat prin esperințele de toate zilele, că unica garanță de esistență a poporului nostru este înaintarea în cultură și civilizațiune. Acest scop sublim se poate însă realiza numai prin scoală — și earși prin scoală. O pretensiune e de a se cere atât dela indiviți, cât și dela corporațiuni, ca să conlucre toți după puterile lor, pentru ca poporul nostru să-și însușească cu timpul toate cunoscințele necesare pentru viață.

Credincioșii comunei noastre bisericesci din Balomir, în frunte cu bunul lor părinte sufletesc, parochul Nicolau Suci, de mai mulți ani se pregătesc pentru edificarea unei scoli corăspunzătoare legii, — de abia însă în anul 1887 au putut să adune materialul necesar pentru edificare. S'au și făcut dar pașii necesari pentru a se putea ajunge la scopul dorit, dar s'a vădut, că pe lângă materialul necesar se recere o sumă considerabilă de bani pentru a putea corăspunde edificiului planului proiectat de subscrisul comitet.

Nedispușeni biserica noastră de suma necesară pentru edificare, subscrisul comitet și-a luat libertatea a se adresa către toți binevoitorii înaintării neamului nostru, și a-i ruga să contribuie fie-care după puteri la acoperirea speselor împreunate cu edificarea scoalei.

Primind zelosul nostru învățătoriu, Ioan Balomir, angajamentul de a colecta suma trebuincioasă, comitetul parochial gr. or. din Balomir aduce la cunoscința onoratului public, că la realizarea acestei idei au contribuit cu oferte următorii domni: Dl Dr. Ioan Mișu, avocat în Orăștie 5 fl.; Radu Zunia, locot 5 fl.; Nicolau Suci, paroch 5 fl.; Gerasim Cărpinișan, notar 5 fl.; Gustav Emich, deputat dietal 3 fl.; Ioan Balomir, învățător 3 fl.; Dr. Avram Tineu, avocat 2 fl.; Ioan Mihaiu, proprietariu 2 fl.; Teodor Viorel, econom în Jibot 1 fl.; Székely Károly, magistru postal 1 fl.; Toma Miclea, econom în Jibot 1 fl.; Ioan Paraschiv, sub-jude reg. în Sebeș 1 fl.; Ioan Tipeiu, protopresbiter 1 fl.; Daniil David, cassar magistratual 1 fl.; Dr. Stefan Erdélyi, medic în Orăștie 1 fl.; Nicolau Bărbănt, proprietariu în Cujir 1 fl.; Nicolau Olariu, din Cujir 1 fl.; Ioan Tănase 1 fl.; Procopiu Herlea, notariu com. în Cujir 1 fl.; Ionuș Stefan scu, proprietariu 1 fl.; Daniil Păcurariu, paroch în Vinerea, 1 fl.; Nicolau Herlea, învățătoriu în Vinerea 1 fl.; Ioan Mișu, proprietariu în Vinerea 1 fl.; Constantin Olariu, din Cujir 1 fl.; Ioan Lăzăroiu, comerciant în Orăștie 1 fl.; Avram David sen. paroch în Sebeș 1 fl.; Basiliu Hațegan, notar în Cioara 1 fl.; Fekete Iózsef, din Cujir 50 cr.; Petru Truca, notariu în Romașel 50 cr.; Nicolau Costescu, paroch în Sereca, 50 cr.; Herlea Ioan I. Ilie, din Vinerea 50 cr.; Petru Neagu, jude în Pischinți 50 cr.; Ioan Herlea I. Nicolae 50 cr.; Ioan Trifon, paroch în Ludești 50 cr.; Ioan Daniil, paroch în Căstău, 50 cr.; David Avramescu, paroch în Orăștioara de sus 50 cr.; Ioan Muntean învățătoriu în Cujir 50 cr.; Ioan Oniș, comerciant în Sebeș 50 cr.; Ioan Stefenie, jude în Beriu 40 cr.; Zacharie Todoran, econom în Jibot 20 cr.; Ioan Drăghici din Beriu 20 cr.; Nicolau Cușută, epitrop în Sebeș 20 cr.; Petru G. Opincariu proprietariu 20 cr.; N. N. 20 cr.; Avram Mădean, din Jibot 13 cr.; Nicolau A. Opincariu, proprietariu în Sebeș 10 cr.; și N. N. 10 cr. — Suma totală 56 fl. 23 cr. v. a.

Primească dar acești marimimosi domni, călduroasele noastre espresuni de mulțămită și recunoscință în numele întreg poporului nostru.

În fine datori suntem a aduce tributul nostru de recunoscință domnului învățătoriu al nostru Ioan Balomir, care n'a cruțat nici timp nici osteneală pentru a colecta cât se poate mai mult, spre a-și putea vedea odată și densus locașul muselor reilitat.

Balomir, în 20 Martiu, 1888 st. n.

Comitetul parochial gr. or.

Loterie.

Mercuri în 28 Martie n. 1888.

Sibiu: 8 42 2 21 63

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Martiu n. 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	95.90	95.80
Renta ung. de hârtie	83.20	83.10
Renta de aur austriacă	109.55	109.50
Galbin	5.99	5.96
Napoleon	10.04 ¹ / ₂	10.03
100 marce nemșeci	62.37 ¹ / ₂	62.35
London pe (poliță de trei luni)	126.90	126.95

Nr. 1447/1888.

[1804] 2—2

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notariu în comuna **Porecei** se escrie concurs cu terminul până la **28 Aprilie, 1888.**

Venitele:

Salariu 400 fl. v. a.

Cuartir natural.

Șease stênjini de lemne de încălțit. Tacsele statorite pentru lucrările private.

Reflectanții au a-și așterne cererile până la terminul arătat sub-semnatului. Sibiu, 24, Martiu, 1888.

Fabritius m. p.
pretorul suprem.

1256. szám 1888. polg.

[1807] 1—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. Törvényszék közhirrre teszi, hogy Rend Dénes, mint Nagy Tamás és Bartok Gergely jogutoda és társai által beadott kereset folytán a bábalmai italmérési jog arányosításának megengedhetősége és aránykules meghatározása végett tárgyalás **1888 évi Majus hó 23-ik napjának d. e. 8. órájára tüzetik**

Ki Bábalma községében a községi iroda helyiségbe, a melyhez összes érdekeltek a birtokrendezési utasítás 15 §-ának szabványaira való figyelemzetéssel azzal idéztetnek meg hogy a kereset a kir. törvényszéknél és Bábalma község előjáróságánál megtekinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1888 évi martius 19-én tartott üléséből.

Nagy Lajos
elnök.

Zöld Gábor
jegyző.

Scrisuri fonciare de 5%

ale

Institutului de credit și de economii „Albina” în Sibiu.

Aceste scrisuri fonciare, notate la bursa din Budapesta aduc **5%** interese și ofer **siguranța cea mai mare** fiind ele asigurate:

1. Prin ipotecă mai mare ca **întreită**, care adică întrece siguranța pupilară usitată.

2. Prin un fond special de garanție prescriș prin lege de **fl. 200,000** elocate în efecte publice sigure.

3. Prin toată **cecalaltă** avere a institutului.

Cuponi de interese se plătesc, fără de nici o subtragere, la semestru, în **1 Ianuarie și 1 Iulie la cassa institutului în Sibiu, la filială în Brașov și la „Banca comercială ungară” în Budapesta.** La cerere pe scrisurile fonciare se dau împrumuturi până la **90%** a valorii lor de curs, pe lângă **5½%** pe an.

Scrisurile fonciare se răscumpără în valoarea lor nominală cel mult în **30 ani**, prin tragere la sorți în tot anul.

Ele se află de vânzare în cursul zilei de **fl. 98.50** la

P. I. Cabdebo,
bancar în Sibiu.

[1805] 2—3

➔ Chiar acum au eșit de sub tipariu

Cuvântări bisericesci
la toate sârbătorile de preste ande
Ioan P. Papiu. Un volum de preste 24 coale 8° mare, hârtia fină.

Numele dlui I. Papiu este mult mai bine cunoscut clerului român, decât se fie de lipsă a mai recomanda acest nou produs al d-sale. Clerul român au învățat a-i aprețui scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. — Noul tom de predici întrece încă toate volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa — având o notiță istorică la fie-care sârbătoare, — care arată timpul introducerii, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare.

Prețul unui exemplariu cu porto francat e **2 fl. v. a.** sau **5 franci** — lei n., plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

A se adresa la Editura opului

Cancelaria Negruțiu
în Gherla — Sz.-ujvár.

[1806] 2—3

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„**Amicul Familiei**” Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează chestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român**” Diariu bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulți de predice pre Dumineci, sârbători și diverse ocașii, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și scrii cu preferință celor din sfera bisericească, scolarică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere** —

➔ **A se adresa la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.** ➔

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înverdită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sârbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „**Idealul pierdut**” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicahstru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schvartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tancó. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sateanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplariu cu porto francat 1 fl 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scoala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. serișă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eține cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui exemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sânteii Vergure Maria a Născătoareii de D-zeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplariu spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 13—50